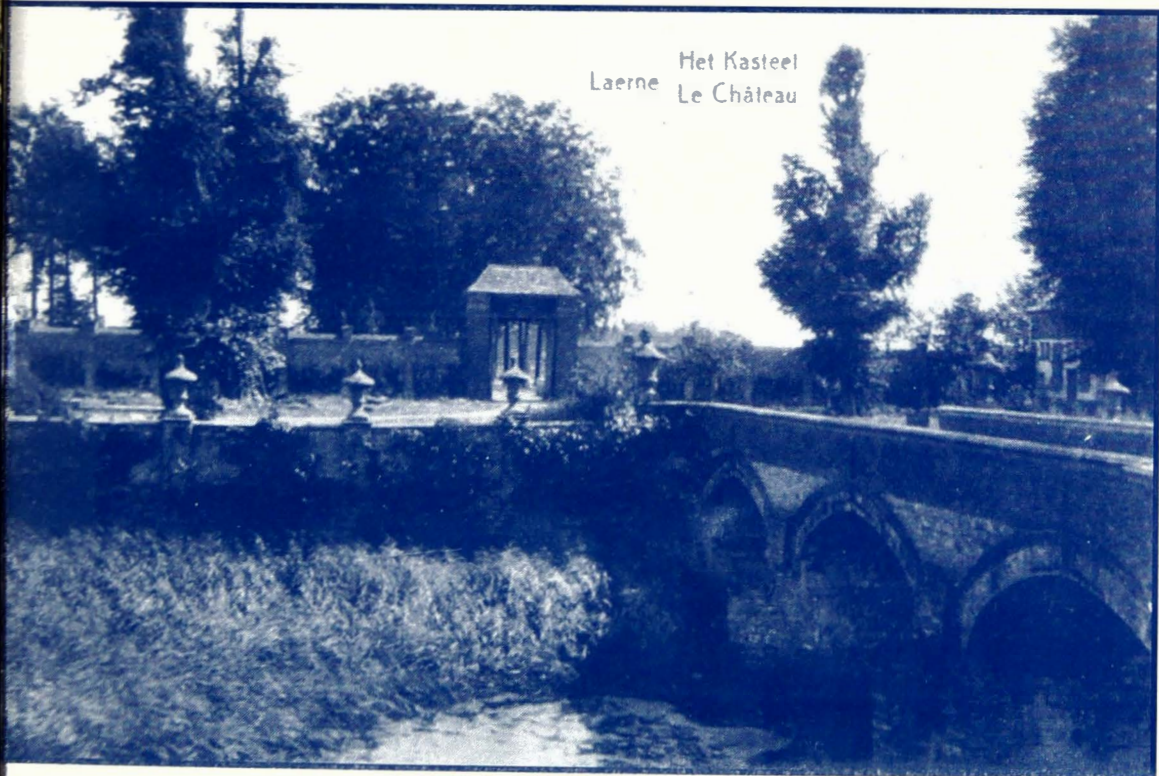

castellum

Laerne Het Kasteel
Le Château

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
JAARGANG VIII — NR. 4 — DECEMBER 1991

Afgiftekantoor: 9270 Laerne

KONINKLIJKE VERENIGING DER HISTORISCHE WOONSTEDEN VAN BELGIE
VERENIGING ZONDER WINSTBEJAG
Vergotestraat 24 - 1200 Brussel

Alexandre de Merode, Voorzitter
Charles-Albert de Lichtervelde, Beheerder-Schatbewaarder
de heer de Pessemier 's Gravendries, Bestuurder van de Vereniging en Afg.-Beh.
het Slot van Laarne

castellum

Hoofdredacteur : Erik L. Schepens

MAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN "DE VRIENDEN VAN HET SLOT VAN LAARNE"
EN DE GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING KALKEN EN LAARNE

ADVIESRAAD:

Voorzitter: Jonkheer de Pessemier 's Gravendries
Frans Verhaeghe
Erik L. Schepens
Eric Balthau
Cesar De Wilde
Luc Props

WERKENDE LEDEN

De heer Albert Eeckhaut, erevoorzitter
De heer en mevrouw A. De Wilde-Hesters
De heer R. De Sy
De heer en mevrouw N. Verschelden

G.-project:

mevrouw Anita Vermeulen en de heren Jacques De Wilde en Patrick Van Nieuwenhuysse

JAARGANG VIII - NR. 4 - DECEMBER 1991

**BESTUUR CASTELLUM
GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING VOOR KALKEN
EN LAARNE**

Ere-voorzitter: Jhr. de Pessemier 's Gravendries, Slot van Laarne, 9270 Laarne

Voorzitter: Erik L. Schepens p.a. Slot van en te 9270 Laarne Tel. 091/31.88.66

Ondervoorzitter: André Van De Sompel, Kruisenstraat 70, 9270 Kalken

Secretaris: Dirk Clerick, Bieststraat 28, 9270 Kalken

Leden: Anne Thibau, Kasteeldreef 50, 9270 Laarne

Eric Balthau, Keistraat 14, 9270 Laarne

Roger De Bondt, Maalderijstraat 16, 9040 Sint-Amandsberg

Johan De Wilde, Meirestraat 25, 9921 Vinderhoute

Lieven Hanselaer, Mouterijstraat 6, 9270 Kalken

Johan Marckx, Warande 11, 9270 Laarne

Marcel Meijs, Kruisenstraat 31, 9270 Kalken

Luc Props, Meirhoekstraat 21, 9270 Laarne

Wim Van de Voorde, Meirhoekstraat 25, 9270 Laarne

Frans Verhaeghe, Provinciebaan 78a, 9270 Kalken

Lidmaatschap CASTELLUM

Gewoon lid: 350,-

Steunend lid: 650,- (familiekaart)

Erelid: 1000,-

Beschermend lid: 2000,-

Rekening: 393-0430850-65 Castellum p.a. Slot van en te 9270 Laarne.

Voordeel voor de leden:

- gratis toegang tot het kasteel tijdens de openingsuren mits voorlegging van uw lidkaart
- bij tentoonstellingen korting op de toegangsprijs
- ieder lid krijgt het tijdschrift Castellum gratis per post aan huis
- uitnodiging tot de openingsrecepties van de activiteiten ingericht door de Vrienden van het Slot van Laarne, de Geschied- en Heemkundige Kring voor Kalken en Laarne en de Koninklijke Vereniging der Historische Woonsteden van België, gehouden op het slot.

AAN ONZE LEDEN

Wat gaan de jaren snel. Met dit nummer zit de achtste jaargang erop.

Zoals steeds hebben wij er naar gestreefd u boeiende en gevarieerde informatie, over wat vroeger te Kalken en te Laarne leefde, te bezorgen.

In 1992 wordt een nummer gewijd aan de kerk van Laarne, naar gegevens door pastoor B. Heirman neergeschreven in zijn *Liber Memorialis*. Ook de familie "De Wilde" geniet opnieuw de belangstelling, naast een aanbod van kleinere bijdragen over beide deelgemeenten.

Gewoontegetrouw vindt u in dit laatste nummer van 1991 een overschrijving voor de betaling van de abonnementsgelden. Die zijn ongewijzigd gebleven.

Namens het bestuur van de Geschied- en Heemkundige Kring Castellum houden wij er aan u allen bij voorbaat te danken voor uw vernieuwde trouw, aangename medewerking en oprechte waardering.

Tevens bieden wij u onze beste wensen aan voor een zalig en prettig Kerstfeest en een gelukkig en vreedevol Nieuwjaar.

Namens alle medewerkers

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'E. Schepens', enclosed within a large, horizontal, oval-shaped flourish.

ERIK L. SCHEPENS
voorzitter

BERLAARSE DOODBEELDEKES EN ROUWGEBRUIKEN

Net zoals postzegels, munten, oude prentkaarten, sigarebandjes, bierviltjes en speelkaarten, zijn "bidprentjes" verzamelobjecten bij uitstek.

Naargelang de streek waarin ze voorkomen krijgen ze verschillende benamingen: doodprentjes, doodsanctjes, doodsentjes, rouwzantjes, lijkbeeldekens, suffragetes ...

In Berlare worden ze gemeenzaam "duebielekes", doodbeeldekens genoemd. Deze schriftelijke gedachtenissen aan de overledene, die worden meegegeven bij de offergang tijdens de begrafenisplechtigheid, zijn in meerdere opzichten zeer interessant. Niet alleen hebben ze een lange en boeiende voorgeschiedenis (ruim 600 jaar!), maar tevens hebben ze als studiemateriaal of louter sentimenteel een niet te onderschatten waarde.

Genealogen (stamboomonderzoekers) vinden er een rijke bron aan familiekundige gegevens: beroepen, hobby's en vooral foto's van de afgestorvenen betekenen een welgekomen aanvulling van hun schriftelijke gegevens.

Anderen, meestal verwoede verzamelaars, hebben meer oog voor de gedrukte afbeeldingen op de voorzijde: parochiekerken, kapelletjes, tekeningen van heiligen, ikonen, foto's van honderdjarigen, koningen, pausen, schrijvers, sportvedetten, burgemeester...., liggen goed in de markt.

Weer anderen hebben meer interesse voor de tekstzijde: gebeden, gedichten, spreuken, aflaten, levensbeschrijvingen houden hun aandacht gaande.

Ook pedagogisch heeft het bidprentje zijn waarde. Vooral jongere leerlingen kunnen aan de hand van deze eenvoudige, historische bronnen uit de eerste hand kennis maken met het niet zo verre verleden in al zijn aspecten. Ze leren omgaan met feitenmateriaal (oorlogsslachtoffers, grote kindersterfte), begrippen (wat is een aflaat, congregatie, Armenbestuur, sterfhuis, toren-uur, Duitschen tijd...) en relaties (familieverwantschappen). Oude spellingsvormen, andere talen (Latijn, frans) en aardrijkskundige elementen (plaats van overlijden): het zijn allemaal mogelijkheden om leerlingen zelfstandig, onderzoekend en vergelijkend te laten bezig zijn.

Tenslotte zijn er de oudheidkundigen die de prentjes in hun evolutie bestuderen: druk en opmaak, taal en taalgebruik, van diep religieuze naar meer profane teksten, al dan niet verdwenen generaties drukkers en begrafenisondernemers, overgang van enkel- naar tweevleugelige prentjes ...

Eventuele bestellingen kunnen geplaatst via Castellum. Prijs 200 fr.

AZALEA'S IN HET SLOT VAN LAARNE

Cesar De Wilde

Duizend liefhebber en beroepslui hebben tijdens de paasdagen een bezoek gebracht aan de azalea-show die opgesteld was in het Slot van Laarne. Voorwaar een bloemenpracht: het assortiment was groot en rijk gevarieerd zowel naar de kleuren als naar de vormen toe. Ook de opstelling getuigde van een professionele aanpak: bravissimo!! Te Laarne werden dus met de paasdagen echte hoogdagen gevierd: de azalea blijft beslist doorgaan als de koningin van de Gentse sierteelt.

De inkomhal had men voorbehouden voor het Hoger Rijksinstituut voor de Tuinbouw (de tuinbouwschool van Melle). Dhr. A. ONGENAE, leraar aan dit instituut, stelde in een prachtige opstelling hoofdzakelijk winterharde azalea's voor. De bezoeker kreeg meteen een idee over het assortiment winterharde azalea's waarover men beschikken kan.

In de ridderzaal van het kasteel stond het Algemeen Verbond van de Belgische Sierteelt in voor de opsmuk. Het ging om een weelde aan mooi bloeiende variëteiten. Het architectonisch concept was van de hand van dhr. STAUTEMAS. Bijzonder opvallend alhier was de twee meter hoge Ambrosius (in volle bloei) en een groep azalea's var. Mistral, die een grote bloemenruiker vormden. Alhier ook Rhododendrons met als relevante planten een groep var. President Roosevelt.

In het salon van het kasteel was de studiekring Bloementeel-Gent geïnstalleerd. Architect DE CONINCK had deze eerder beperkte ruimte bijzonder nuttig in gebruik genomen.

In de eetzaal kwam de Syndicale Kamer van de Belgische Tuinbouw aan bod. Deze meer dan honderd jaar oude beroepsvereniging nam het initiatief om met de leden deze ruimte te bekleden met bloeiende azalea's en hoofdzakelijk Kentia's. Het betrof een uitvoering van dhr. VAN DER EECKEN, ondervoorzitter. De planten kwamen bijzonder goed tot hun recht.

De vestibule was voorbehouden aan het Plantencentrum Wetteren en aan de Tuinbouwschool van Wetteren. Hier werd (andermaal) een overzicht gegeven van het assortiment winterharde azalea's (ook bloeiende Rhododendrons had men hier ingeschakeld). Het Plantencentrum (de verenigde boomkwekers uit het Wetterse) getuigde te beschikken over een waardevolle collectie. De aanwezigheid van de Tuinbouwschool van Wetteren werd enorm gewaardeerd.

In de kapel kon men mooie piramiden, stammen en andere plantenvormen bewonderen: alhier vermelden we graag de namen Robert en Geert BRACKE uit Beervelde. L'Avenir Horticole zorgde er voor aanvullend materiaal. De versierde kapel was op vermelde tentoonstelling beslist een trekpleister: ook de kleine stemmige ruimte droeg er veel toe bij opdat de mensen hier 'bleven hangen'. Het binnen en buiten komen in de kapel zorgde bij momenten voor kleine probleempjes!!!

Ook de mensen van het Proefcentrum voor de Sierteelt te Destelbergen waren op de tentoonstelling aanwezig, om dusdanig te bevestigen dat research voor de hedendaagse tuinder een ware ruggesteun inhoudt. Iedereen waardeerde het aanwezig zijn van de heren E. VOLCKAERT en G. Piens.

Het azalea-assortiment van de Bond der Belgische Azaleakwekers en -Handelaars werd voor het publiek opgesteld in de middeleeuwse plaats op de eerste verdieping. Prachtige exemplaren werden in schalen op verschillende niveau's voorgesteld. Bijzonder grote en mooie exemplaren van de cultivar Ambrosius kregen veel aandacht. De opstelling - van de hand van dhr. STAUTEMAS en dhr. W. DE PUYSSSELEYR - was zeer geslaagd ... de Bond der Azaleakwekers en -handelaars waardig.

Het feit dat vermelde tentoonstelling een verdiende aandacht kreeg in het TV-BRT-journaal heeft er veel toe bijgedragen opdat vooral op paasdag zelf het aantal bezoekers alle verwachtingen te boven ging. Is allemaal goed doordachte promotie voor de Gentse azalea: promotie dit keer in de eerste plaats gericht naar de consumenten van eigen land. Vaak denkt de sierteler dat hij enkel van de export heil te verwachten heeft. Hoe meer azalea's in eigen streek kunnen afgezet worden hoe minder men het produkt in kwestie hoeft te duwen in het buitenland..

PACHTCONTRACT VOOR DE HOF VAN HET KASTEEL, 1797

Erik L. Schepens

Het pachtcontract (1) bepaalt zowel de rechten als de plichten van werkgever als werknemer.

De werknemer verplicht zich de paden en de parterres te wieden en te onderhouden. Het zaailand zal hij ompitten en bezaaien met allerlei soorten van groenten. Uiteraard dient hij hier ook te wieden en de nodige zorg te besteden aan de gewassen.

De opbrengst van het gezaaide mag hij niet verkopen of ook maar iemand een plezier mee doen, tenzij met akkoord van de eigenaar of zijn zaakgelastigde.

Zo de eigenaar of een van zijn familieleden op het kasteel verblijft, zullen er voldoende groenten ter beschikking zijn en zal de pachter dagelijks navraag doen of er nog genoeg water beschikbaar is in de keuken.

Geeft de eigenaar opdracht de palm (buxus), die de parterres afboordt, te verplanten, zo zal de pachter het doen. Mochten er planten te kort zijn dan zal de eigenaar de nodige palm leveren.

De pachter zal ook instaan voor het onderhoud van de fruitbomen en voor het planten van nieuwe. Vreemde soorten zal hij op de aangewezen plaatsen planten.

Ook de fruitoogst mag hij niet verkopen of er iemand plezier mee doen. Hij let er ook op dat er geen fruit wordt afgetrokken door onbevoegden. Hetzelfde geldt voor de notelaars.

De eigenaar bezorgt voor het planten van nieuwe asperges en meloenen het nodige mest, de stekken en het zaad.

Het mest voor zaailand wordt eveneens door de eigenaar geleverd. Zo de pachter koeien en varkens houdt, dient het mest ervan ter plaatse benut.

Wanneer de eigenaar of een familielid op het kasteel aanwezig is, mogen er geen koeien grazen op de erekoer.

De eigenaar zorgt ook voor bonestaken en rijshout voor de erwten. Hij bezorgt de pachter een woonst op het kasteeldomein, alsook de nodige stallingen voor koeien en varkens.

Op het einde van het contract kan de pachter geen vergoeding laten gelden daar hij bij het ingaan ervan ook geen vergoeding voor zaad en planten diende te betalen.

De pachter zal ook instaan voor het inspecteren van de bomen langs de wegen en in de bossen. Hij controleert de snoeiers, die door de eigenaar zullen worden gezonden.

Zo de eigenaar het nodig acht, zal hij werkvolk aanwerven om in de hof te helpen. Het zal onder het bevel van de pachter komen te staan.

Jozef Thielemans ontvangt hiervoor jaarlijks 200 gulden, 300 spinsen en 100 blokken hout voor zijn verwarming.

Op 1 maart 1797 werd het contract door beide partijen ondertekend. De eigenaar tekende met weglating van de adellijke aanwijzingen: Christijn Ribaucourt (2).

Voetnoten

- (1) Kasteelarchief Laarne, voorlopige nummering, nr. 299.
- (2) Tijdens de Franse overheersing werd de adel afgeschaft. Het betreft hier Philippe graaf de Ribaucourt zoon van Libert-François en Marie-Thérèse van Vilsteren.

Bijlage
1 maart 1797

Pachtovereenkomst tussen graaf de Ribaucourt en Jozef Thielemans omtrent de hof van het kasteel van Laarne

Kasteelarchief Laarne, voorlopige nummering, nr. 299.

Conditien waer op men sal verpachten het onderhoudt van den hof ten casteele van Laarne.

Alvoren sal den aennemer hem verobligeren te onderhouden, kuijsschen ende reijnigen alle wegen ende parterren jegenwoordig in den hof liggende.

Item sal hij oock verobligeert sijn het saeiende land in den hof liggende te spetten en delven ende het selve te beplanten ende besaeijen met alderhande soorten van groenselwaren mede te kuijsschen ende reijnigen van alle onkruijt,

Item en sal hij aennemer niet vermogen eenige van de selve groenselwaeren te verkoopen ofte daermede presenten te doen, ten sijn met consent van den heere proprietaris ofte sijnen daertoe gecommitteerden

Voorders sal hij gehouden sijn wel te letten dater ten tijde als den heer proprietaris op sijn casteel sal wesen ofte jemandt van sijne familie, geen groenselwaeren en mankeren ende verobligeert sijn dagelijckx in de keuken te gaen vraegen water noodig is ende t'selve aldaer te draegen.

Item indien het gevielse dat den heer proprietaris van intentie waere den palm staende ront de boorden in de parterren te doen verplanten, dat hij aennemer het selve sal moeten doen verplanten mits bij den proprietaris daer toe te leveren den noodigen palm indiender van noode waere

Item is den aennemer gehouden te snijden binden ende onderhouden alle de fruijtboomen jegenwoordig inden hof staende ende nocht te planten, waertoe aen hem sal geleverd worden de noodige nagels wissen ende banrooden

Item sal hij aennemer gehouden te inten ende occuleren alle soorten van

fruijtboomen als oock arbusten ende vremde gewassen hoe genaemt die hem sullen geordonneert worden ende waertoe hem de noodige stammen sullen geleverd worden en deselve te planten op alsulcke plaetsen als hem geordonneert sal worden.

Oock en sal hij niet vermogen eenige van de fruijten te verkoopen ofte andere gewas hoe genaemt, ofte daarmede presenten te doen ende wel te letten dater geene van de selve fruijten en worden afgetrocken, als oock van de groote ende kleijne noten.

Item indien hij aannemer van wegens den heere proprietaris geordonneert wierde te leggen ende planten nieuwen espersis sal hij het selve moeten doen mits aen hem daer toe sal geleverd worden het noodig mest ende planten

Gelijck oock aen hem van wegen alsvoren geordonneert wierde te leggen ende planten meloenen sal hij het selve oock moeten doen mits aen hem daer toe te leveren het noodig mets (sic)

Den heer proprietaris verobligeert hem van te leveren al het noodigh mest tot den hof ten waere hij aennemer quaeme eene koeij ofte koeijen te houden hetgonne aen hem gepermitteert wort mits het mest daer van commende sal aldaer moeten verblijven ter hulpe waert vanden hof insgelijckx van de verkens indiender hij quaeme te houden hetgonne hem oock gepermitteert wordt.

Nemaer en sullen de koeijen niet vermogen te gaen op den bascour ten tijde dat den heer proprietaris ofte jemandt van sijn familie op het casteel sullen sijn vele min in den hof wat tijde ofte saijsoen het soude mogen wesen.

Den heere proprietaris verobligeert hem aen den aennemer te sullen leveren alle de noodige boonperssen ende errewitrijs ende voorders een woonplaatse ten casteele als oock stallingen voor koeijen en verkens sonder meer

Dock en sal hij aennemer niet vermogen t'sijnen afscheeden te pretenderen enig vergeldt ter wat causen het soude moghen wesen mits hij ten aenkomen daervoren niet en sal moeten betaelen, ende aengaende het saedt ende planten die hij sal nodig hebben ten aenkomen sullen aen hem geleverd worden ende 't sijnder afscheeden sal hij gehouden sijn al het saedt ende planten aldaer te

laeten oock sonder vergeldt

Den aennemer verobligeert hem oock te visiteren op de plantingen van boomen ende bosschen mitsgaeders boomsnoeijers van de heere proprietaris.

Den aennemer sal in eenige saisoeynen van het jaer geholpen worden van eenig werckvolck in den hof als wanneer sulckx door den heer proprietaris nootsake-lijck sal gevonden worden de welcke door den aennemer sullen moeten gederigeert worden

Op alle de vorenstaende conditien is den voorschreven hof aenveirt bij Josephus Tillemans mits aen hem daer voren jaerlijckx te betaelen tot tweehondert gulden boven driehondert spinsen ende eenhondert blocken haut voor sijnen brandt oock jaerlijckx, integaen met daete deser ten welcken effecte den heere proprietaris ende den aenveinder dese hebben ond [erteken]t onder het verbandt ende obligatie als naer rechte desen eersten maerte 1700 sevenentnegentigh

(w.g.) Christijn Ribaucourt
Joseph Thielemans

BLOEMISTEN IN LAARNE

eind 19de - eerste helft 20ste eeuw.

André Van De Sompel

Deze studie is eigenlijk niet zoveel meer dan een lijst van de als bloemist vermelde personen in de bevolkingsregisters van Laarne voor de periode 1881 tot 1940 (aangevuld tot 1944-46). De personen vermeld als bloemistgast werden niet in deze lijst opgenomen. (1)

Deze naamlijsten werden samengesteld als achtergrondinformatie bij het hoofdstuk *Industrie en Ambachten* in het kijkboek *Laarne Herzien*.

Ik wil hierbij het College van Burgemeester en Schepenen en de gemeentesekretaris van Laarne bedanken voor hun medewerking.

1. De eerste vermelde boomkweker en bloemkweker te Laarne.

De bloementeelte groeide na de Belgische onafhankelijkheid in enkele decennia van een liefhebberij tot een belangrijke industrie, vooral in en rond Gent, o.a. in Merelbeke, Melle, Lochristi en Evergem.

Na een crisisperiode in de teelt van de dure planten rond 1890, stapte men meer en meer over naar de meer renderende culturen zoals de azalea, rhododendron en begonia.

Deze evolutie kan ook in Laarne het begin van de bloementeelte betekend hebben.

De benaming *bloemkweker* komt in het bevolkingsregister 1891-1900 voor het eerst voor, nl. bij de op 21 april 1899 in Laarne ingeschreven Prosper Van Den Daele (° Gent, 26 september 1858), Korte Eekhoekstraat 1 bis.

Waarschijnlijk was laatstgenoemde niet de eerste bloemkweker in Laarne. De basisvolkstelling gebeurde rond 1891 en in de loop van dat decennium werden de beroepsveranderingen misschien niet aangebracht. In het datzelfde bevolkingsregister komt ook de beroepsvermelding *boomkweker* voor, evenwel als bijberoep van tapper Augustin Prové (° Laarne, november 1821 ± Laarne, 30 juli 1903).

2. Verdere evolutie

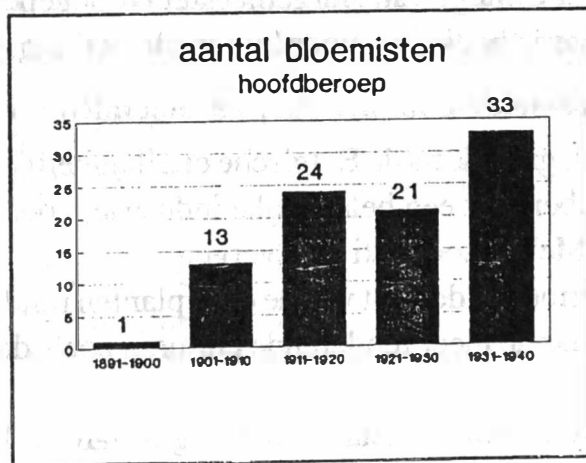
In de periode tot voor W.O. I werden steeds meer bloemisterijen opgestart, dit blijkt ook zo te zijn in Laarne. Voor de periode 1901- 1910 vinden we reeds 13 vermeldingen van bloemist als (hoofd)beroep en vier in combinatie met een ander beroep.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog en de periode kort erna zag de toekomst van de bloemenkwekerij er somber uit en het aantal bloemisterijen verminderde. Doch even later kende de sector een spectaculaire opbloei met een hoogtepunt in de periode 1928-1930. Het aantal bedrijven nam terug toe (2).

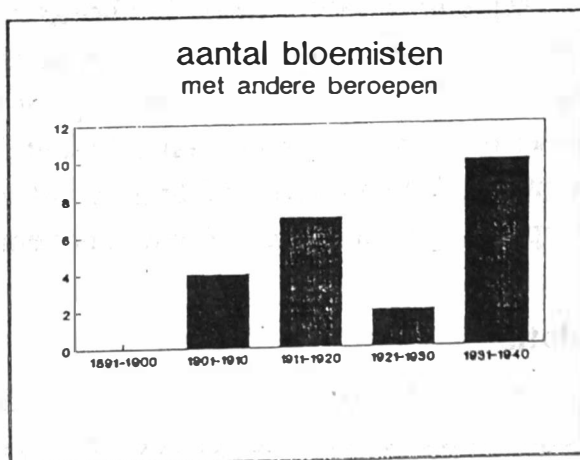
3. Verwerking van de gegevens in tabellen.

Een reeks tabellen geeft ons een beeld van het aantal bloemisten, hun identiteit, de verspreiding over de gemeente, de duur van hun activiteit als bloemist en hun eventuele nevenberoepen.

Tabel 1: Aantal bloemisten, hoofdberoep, algemeen (3)

Tabel 2 : Aantal bloemisten, in combinatie met ander beroep, algemeen. (3)

Tabel 3: Lijst van de bloemisten, hoofdberoep

	Straat	Nr	Naam en andere gegevens	1891-1900	1901-1910	1911-1220	1921-1930	1931-1940
1	Dorpsstraat	12	De Kezel Pieter Theofiel °Laame 31 juli 1882		x	x		
2		12	De Kezel Charles Oscar °Laame 08 sep 1886 †Laarne 1922			x		
3		12	De Kezel Jules Joseph °Laame 03 dec 1886			x	x	x (Achterstr. 37)
4		12	Van Simaey Everhard °Kruishoutem 26 nov 1907 uit Kruish. 30 dec 1930 naar St. Martens Latem 12 nov 1936					x
5		17 19	De Wilde Petrus Leo °Laame 02 dec 1875 †Laarne 26 mar 1948		x	tabel 4.1	x	x
6	Lepelstraat	2	De Smet Leo Jan Baptist °Laame 07 jun 1889			x	x	
7		3	Heirman Hendrik °Laame 12 feb 1869 †Laarne 30 mar 1948					x

		Nr	Naam en andere gegevens	1891-1900	1901-1910	1911-1220	1921-1930	1931-1940
14	Schoolstraat	6	Temmerman Désiré °Laame 28 dec 1898					x
13		7	De Wilde Gustaaf				x	
15	Molenstraat	6	Vermeulen Camiel Ferdinand °Laame 28 april 1868 †Laame 12 jun 1913		x	x		
16	EEKHOEKSTR.	1bis 17	Van Den Daele Prosper °Gent 26 sep 1858 Uit Gent 21 apr 1899	x	x			
17		5 7	Matthijs Augustin °Kalken 17 jun 1860			x	x	
18		23	De Veirman Jozef °Laame 10					x
19	OOSTSTRAAT	1	Van Damme Jan Baptist °Laame 18 dec 1871 †Laame 30 okt 1947		tabel 4.3	x	x	x (Dreef 16 en 22)
20	Dreef	2	Mattens Maurits Andréas °Melle 12 nov 1898 uit Heusden 06 mar 1926 naar Heusden 23 jul 1926				x	

	Straat	Nr	Naam en andere gegevens	1891-1900	1901-1910	1911-1220	1921-1930	1931-1940
19		16 22	Van Damme Jan Baptist			x Ooststraat1	x Ooststraat 1	x x
21		16 22	Van Damme Maurits °Laame 13 feb 1906					x x
22		38	Van Rijsselberghe Theofiel °Laarne 25 jun 1901					x
23	Driesstraat	2 4	Dauwe Frans °Laame 17 juni 1887			x	x	x
24		4	De Backer Judith Juliana °Laame 25 mei 1852			x		
25		4	Dauwe Alberic Frans °Laame 22 mar 1922					x
26	Mellestraat	1 3	Rombaut Robert Camiel °Laame 27 mar 1904 †Laarne 16 jan 1947					x x
27	Mellestraat	1a	De Coninck Julianus Arthur °Desteldonk 06 jul 1879 naar Gent 12 jan 1921			x		

	Straat	Nr	Naam en andere gegevens	1891-1900	1901-1910	1911-1220	1921-1930	1931-1940
37		18	Rombaut Valeer Frans °Laarne 25 sep 1910					x
38	Lange Meire	2a	Baetens Camiel °Laarne 30 apr 1882			x	x	
12		6	Baetens Felix		x Achterstr 13		x	
39	Termstraat	7 9	De Wilde Edmond °Laarne 22 dec 1882 naar Kalken 15 jun 1920 uit Montignies S/S 26 okt 1922 naar Gent 08 feb 1935		x	x		x
40		9	De Bruycker Alfons °Kalken 16 apr 1891 uit Kalken 09 sep 1920 naar leper 01 mar 1921				x	
41		9	Baetens Petrus Oscar °Laarne 06 mei 1908 uit St.Am'berg 19 jan 1930					x
42		11 13	Raman Petrus Macharius °Laarne 22 sep 1867 naar Kalken 11 apr 1935			x	x	x

	Straat	Nr	Naam en andere gegevens	1891-1900	1901-1910	1911-1220	1921-1930	1931-1940
43	Kerkstraat	11	Van Laere Cyriel Marie °Zaffelare 19 jul 1881 Uit Zaffelare 11 nov 1910 naar Drongen 09 apr 1919			x		
44	Kerkstraat	11	De La Marche Alfons Frans °Wetteren 03 apr 1891 uit Wetteren 13 mei 1919 naar Wetteren 23 mar 1921				x	
45		13	Van Der Cruyssen Octaaf August °Laarne 24 feb 1896					x
46		45	Raman Emiel Prudent °Laarne 11 jan 1909					x
47	Nieuwstraat	2	Van der Vennet Clemence °Laarne 03 aug 1850 †Laarne 30 sep 1911		x			
48		5	Valcke Frans Louis °Laarne 16 mar 1885			x		
49	Magretstraat	21	Poelman Achiel °Laarne 17 mar 1893				x	

	Straat	Nr	Naam en andere gegevens	1891-1900	1901-1910	1911-1220	1921-1930	1931-1940
50	Hoekstraat	51	Matthijs Emiel Jozef °Laame 24 mar 1909					x
51	(H)Eikant	37	Naudts Petrus Achiel °Laame 26 sep 1869 naar Destelb. 05 jul 1909	x				
52	Meersstraat	7	Verdegem Serafien Achie °Destelb. 08 feb 1881 uit Beervelde 28 dec 1936					x
53	Rivierstraat	51 53	Haegens Prosper Arnold °Destelb. 06 sep 1883		x	x	x	
54		53 55	De Visscher Livinus °Laame 07 mar 1849 uit Destelb. 23 nov 1908		x	x	x	
55	Rivierstraat	55	Marchand Ferdinand °Lochristi 20 feb 1872 naar Destelb. 02 mei 1902		x			
56	Dendermond- se stwg.	19	Vermeulen Joannes Baptist 33°Laame 11 jan 1871		x	x	x	
57		35	Vervaeet Albert Jozef °Laame 03 okt 1920					x

	<i>Straat</i>	<i>Nr</i>	<i>Naam en andere gegevens</i>	<i>nevenberoep</i>	<i>1901-1910</i>	<i>1911-1220</i>	<i>1921-1930</i>	<i>1931-1940</i>
1	Dorpsstraat	23	De Wilde Petrus Leo °Laarne 02 dec 1875 †Laarne 26 mar 1948	winkelier	tabel 3.5	x	tabel 3.5	tabel 3.5
2	Lepelstraat	2	De Smet Alfons °Laarne 28 feb 1862 †Laarne 28 jan 1929	winkelier bakker		x	x	
3		30	Van Damme Jan Baptist	winkelier	x	tabel 3.19	tabel 3.19	tabel 3.19
4	Dreef	1	Bauts Victor °Destelberg. 06 sep 1888 uit Destelb. 29 nov 1924	kolenhande- laar				x
5		16 22	Van Damme Jozef °Laarne 03 aug 1929	werkman				x x
6	Mellestraat	6	Van der Sypt Theofiel °Laarne 22 aug 1874	landbouwer				x
7		?	Rombaut August Honoré °Laarne 12 aug 1880	landbouwer				x
8	Molenstraat	15 17	Heirman Henri °Laarne 12 feb 1869	winkelier	x	x	x	
9	Eekhoekstraat	1	Heirman Theofiel °Laarne 22 mei 1869	boswachter	x			

	<i>Straat</i>	<i>Nr</i>	<i>Naam en andere gegevens</i>	<i>nevenberoep</i>	<i>1901-1910</i>	<i>1911-1920</i>	<i>1921-1930</i>	<i>1931-1940</i>
10	Lange Meire	1	Baetens Petrus °Laame 27 aug 1869	landbouwer				x
11		6 8 18	Baetens Felix	herbergier wever	tabel 3.12	x x	tabel 3.12	x
12	Lange Meire	10	Baetens Camiel °Laame 30 apr 1882	wever				x
13	Termstraat	9	De Wilde Pieter Francies °Laame 21 feb 1838 †Laame 01 mei 1911	herbergier		x		
14		56	Staelens Petrus °Kalken 30 sep 1868 uit Wetteren 04 mei 1929 †Laame 19 jan 1947	landbouwer				x
15	Meersstraat	2	De Munter Leopold °Gentbrugge 23 okt 1867	handelaar		x		
16	Rivierstraat	51	Haegens Jan Baptist °Kalken 25 mar 1855 †Laame 17 mei 1914	slachter	x	x		
17 18	Kortewagenstr (zevensterstr)	29 29	De Backer Karel Lodewijk °Laame 31 mei 1884 De Backer Maurits Augustin °Lokeren 16 aug 1908	schrijnwerker herbergier schrijnwerker herbergier				x x

Voetnoten:

- (1) Voor 1900 stonden veel vrouwen vermeld als *bloemwerksters*. Bij raadpleging van een verklarend woordenboek wordt dit begrip echter niet uitgelegd als onderhouden van en werken in de bloemen. Wel wordt hieronder verstaan ofwel een geheel van bloemen tot versiering, ofwel werk van allerlei aard waarin bloemen voorkomen. Kantwerk kan bloemwerk zijn. In één bevolkingsregister wordt ook deze toespeling gebruikt.
- (2) Uit : J.G. VAN ONSEM, *Geschiedenis van de bloementeel in Oost-Vlaanderen*, prijsvraag bekroond door de Provincie Oost-Vlaanderen, Uitgegeven met de medewerking van het Rijkscentrum voor Landbouwkundige Opzoekingen te Gent, Ministerie van Landbouw, Gent, 1950.
- (3) De aanpassingen van 1941 tot 1944-46 werden niet meegerekend.

De tijd van toen

DE LAATSTE KERKBALJUW VAN LAARNE

Roger De Bondt

Op 28 februari 1877, werd te Laarne geboren, de heer Jozef De Cock. Dat was op zichzelf zeker geen wereldschokkende gebeurtenis. Maar toch heeft die man iets gepresteerd, wat niet altijd in de publiciteit komt, maar in mijn optiek gezien, wel enig te noemen is...

Maar laten wij aanvangen bij het begin van Jozef zijn loopbaan. In die tijd was het een feit dat men vroeg moest aanvangen met werken en met geld verdienen om in de noden van de vroegere talrijke gezinnen te helpen voorzien. Ook Jozef hoorde bij die categorie van mensen, welke het financieel niet aankonden hun kinderen te laten verder studeren en ook hij moest vroeg aan de slag om het gezinsinkomen op peil te houden. Hij ging in de leer in de kleermakerij en voorzag aldus zijn eigen gezin van de noodzakelijke behoeften van het dagelijks bestaan. Jozef, huwde een eerste maal met mevr. Delphine Claus, welke hem twee kinderen schonk, namelijk een meisje Bertha genoemd en een jongen welke Peter gekerstend werd. Zijn eerste echtgenote is vroeg overleden en Jozef, die de last voor het gezin alleen moeilijk aankon, trad voor de tweede maal in het huwelijksbootje met Coralie Baele, die het roer in handen nam en het gezin van Jozef vergrootte met drie kinderen: de meisjes Ivonne en Clarisse en een jongen Maurits, de jongste.

Ik kwam er vaak aan huis, omdat ik bevriend was met Maurits, die vrij vroeg aan zijn einde gekomen is, door een spijtig verkeersongeval. Hij werd bij het oversteken van de Antwerpse Steenweg, aan de Hollenaarsstraat te Oostakker, doodgereden.

Jozef, of in Laarne meer aangesproken als "'t Jef", was een filosoof van het zuiverste water. Over alles en nog wat, had hij zijn eigen mening en hij kon ze u overbrengen als geen ander. Steeds was men geboeid wanneer hij aan het vertellen ging, vooral over de oorlog van "14-18". Dan kon ik aan zijn lippen hangen, om maar geen détail te missen. Ik zie hem nog op zijn naaitafel zitten, één been onder zijn zitvlak, het andere bengelend naast de tafel. Zijn wit-grijze haar strak achterover gekamd en zijn stekende, fonkelbruine oogjes, waarmee hij je kon fixeren, zodat je zelf de ogen moest neerslaan. Wanneer hij iets

grappigs vertelde zag men er zo de pretlichtjes in dansen, maar dan moest je wel oppassen niet alles te geloven wat hij je voorhield.

Men zag hem regelmatig, met een zwart laken kleedje, over de schouder, door het dorp of de Lepelstraat stappen, waarin een te leveren broek, "gilet", of volledig kostuum verpakt zat. Steevast had hij dan zijn wit-stenen pijpje in de mond wanneer hij naar zijn klanten toestapte. Wanneer het regende klemde hij datzelfde pijpje met de opening naar onder in zijn mond om te beletten dat het uitdoofde. Ik zie hem nog voor mij, een rijzig, kaarsrecht figuur.

Maar een andere waardige opdracht van Jef was wel zijn dienst tijdens de H.-Mis als "zwies", zoals de Laarnenaars toen de kerkpolitie of -baljuw noemden. Je weet wel, de man in zijn lange zwarte "tabbaert", met in zijn hand de eveneens zwarte stok geklemd, waar bovenaan een plaatje bevestigd was met de beeltenis van de parochieheilige. De man welke tijdens de kerkdiensten in de gangen rondwandelde en de kwajongens al eens een flinke tik gaf met het onderste gedeelte van zijn stok!

Zijn loopbaan als ceremoniemeester is eigenlijk begonnen als misdienaar, waarna hij in 1903 kerkbaljuw werd onder pastoor De Schepper, daarna bij pastoor De Kimpe, om uiteindelijk afscheid te nemen onder pastoor De Bruyne, dit na 64 jaar onafgebroken dienst in de kerk, hij had toen de gezegende ouderdom van 90 jaar bereikt.

Hij was een statige "zwies", met zijn lange rechte gestalte en zijn scherp rondogende blikken. De babbelaars zwegen onmiddellijk wanneer hij naderbij kwam en het geschuifel met de voeten of de stoelen viel stil! Zelfs de duivenmelker, altijd achteraan in de kerk zaten - kwestie van rap buiten te zijn - hielden zich "koest" wanneer ze hem zagen afkomen.

Eigenlijk waren dat de kerkgangers, die hem het meest op de zenuwen werkten, de duivenmelkers en den doven Auman! 't Ja, wij hadden er wel 'n paar in Laarne, welke hardhorig, om niet te zeggen stokkedoof waren. Daarbij hoorde heel zeker "Doven Auman" uit het dorp. Zo is het eens gebeurd, dat den doven Auman, die ook altijd achteraan tussen de duivenmelkers zat, zo luid aan het praten was, dat onze oude pastoor De Kimpe, zich verontwaardigd omdraaide aan zijn altaar en luid riep: "es't doar bekanst gedoan ginder vanachter, ge zit hier in 't huis van God en niet in 'n café!" Op slag viel iedereen geschrokken stil van 't verschieten. Zo iets hadden ze nog nooit meegemaakt in de kerk! Alleen den doven Auman babbelde rustig verder, die had niets gehoord! Het was Jef,

"de zwies", die vlug in zijn richting liep om hem stil te leggen, door hem teken te doen met de vinger op de mond en hem doordringend te bekijken en dat hielp! De zangers, hebben het toen lastig gehad om in de juiste toon te blijven zingen en koster Schietse, moest ons ook eens streng bekijken, tussen de aanslag van twee toetsen in.

Jef De Cock was de laatste "zwies", die wij op de gemeente gekend hebben, met zijn enorm aantal jaren in dienst van de kerk. Ik meen dat dit werkelijk enig was en voor het nageslacht niet mocht verloren gaan. Ik moet eerlijk bekennen dat ik hem miste, wanneer hij er niet meer was! Er was terug iets weggefallen in de ceremonie van de kerk en waaraan wij, zonder het eigenlijk goed te beseffen gewoon waren. Door het verdwijnen van Jef de Cock had die ceremonie erbij ingeboet.

Jef overleed op 13 maart 1971, "Voorzien van de H.H. Sacramenten en de Pauselijke zegen", zoals wij op zijn doodsprentje kunnen lezen. Hij was 94 jaar oud geworden.

Maar, zo is het gegaan, met vele dingen in het leven en ook de laatste "zwies" werd vergeten... Onze jongeren hebben dat niet meer gekend, maar voor ons ouderen, was het terug een stukje nostalgie dat ermee gemoeid was.....

Kerkbaljuw Jozef De Cock tijdens de Machariusommegang
(Foto Etienne De Wilde, Wetteren)

SPROKKELINGEN (I) UIT DE LIBRI MEMORIALIS VAN DE SINT-MACHARIUSPAROCHIE VAN LAARNE

Erik L. Schepens

In hun Liber Memorialis (Gedenkboek) noteerden de pastoors wat er in hun parochie zoal voorviel.

Uiteraard kwam het geestelijk leven (benoemingen, broederschappen, H. Vormsel ...) en hun verwezenlijkingen (scholen, Godshuis, kerk ...) op de eerste plaats. Zij schonken ook aandacht aan bepaalde gebeurtenissen in hun parochiegemeenschap: problemen tussen kerkfabriek en gemeentebestuur, merkwaardige gebeurtenissen; soms het nationaal gebeuren: de schoolstrijd; het internationale gebeuren: de eerste wereldoorlog.

Sommige pastoors hielden hun Liber Memorialis zeer goed bij en anderen schreven slechts het allernoodzakelijkste of het verplichte op nl. het geestelijk gebeuren. De ene pastoor kleepte de onderwerpen in of verklaarde ze. Een andere hield het bij een zakelijk droog neerschrijven.

Voor Laarne schreef pastoor Heirman in zijn Liber Memorialis de geschiedenis neer van de kerk en de parochie (1).

Het ligt in de bedoeling af en toe enkele onderwerpen, als sprokkelingen, in Castellum te publiceren. Waar nodig wordt een woordje uitleg verschaft en de in het latijn opgestelde teksten worden vrij vertaald.

Mijn dank gaat naar E.H. Pastoor Wim Van Avermaet voor de inzage van de Libri Memorialis en voor zijn toestemming tot publicatie.

HET VORMSEL

Tijdens de ambtsperiode van pastoor Joannes Bernardus Heirman

1874

Op zondag 21en Juni 1874 om 3 ure namiddag, heeft zijne Hoogw[aardigheid] H[enricus] F[erdinandus] Bracq bisschop van Gent, hier het H. Sacrament van

het Vormsel bediend aan 89 mannekens en 103 meisjes.

Mijnheer August Walrave burgemeester van Laarne was Peter en Madame Karel Debbaudt, geboren Maria Vervaet, was Meter van het vormsel. Zijne Hoogwaardigheid kwam hier aen van Beirvelde en vertrok nog denzelfden namiddag van hier naar Calcken. Hij bekloeg zich dat men hem op zijnen weg van Beirvelde naar hier zoo onverschillig had zien voorbij rijden: "niemand, zeide Hij, wierp zich op zijne knieën om mij de Benedictie te vragen".

1878

Op Donderdag 26en September 1878 bediende zijne Hoogw[aardigheid] de Battice bisschop van Pella i.p.i. (2), wijbisschop van Gent, hier het h[eilig] Vormsel aan de kinderen. Zijn Hoogwaardigheid kwam hier aan van Kalken langs den steenweg van Wetteren. Wij waren hem tegemoet gegaan tot aan het Godshuis, waar hij is afgestapt om staf en mijter te nemen. Zijne Hoogw[aardigheid] moest hier zijn om 5 ure namiddag, doch kwam slechts om 6 ure toe. Het was reeds donker in de kerk en wij waren genoodzaakt licht aan te steken. Er waren 127 jongens en 128 meisjes te vormen. De Peter was M[ijnhee]r Charles Debbaudt-Vervaet, een ouderling van 80 jaren die volkomen blind is, hij werd bijgestaan door M[ijnhee]r H. Van Hoecke schoolmeester. De Meter was M[adam]e August Walrave.

Tijdens de ambtsperiode van pastoor Dominicus De Sadeleer

1882

Den 31en van dezelve maand Mei kwam hier het H. Vormsel toedienen aan de kinderen van Laarne Monseigneur de Battice, Bisschop van Pella i.p.i. Zijne Hoogwaardigheid kledde zich aan op het kasteel, werd plechtig ingehaald door de vormelingen, overheden en muziek, en kwam rond 9 ure in de kerk aan. De 150 mannekens hadden voor Peter den Heer A. Walrave, Burgemeester, en de meiskens, voor Meter, Juffer Adela Debbaudt, en waren 147 in getal.

1884

Op de 20 juni zijnde eene zondag kwam hier toe uit Calcken, om het H. Vormsel te bedienen Monseigneur Lambrecht, Bisschop van Gerra (3). Zijne Hoogwaardigheid stapte af aan het kappelleken van den H. Joseph en deed zijne bisschoppelijke kleederen aan in het Armhuis. Monseigneur werd ingehaald door de gemeente en andere overheden, musiek en Congregatie. 152 mannekens van Laarne en 59 mannekens uit Eed (4), 142 meiskens van Laarne en 70 van Eed ontvingen het H. Sacrament. De mannekens hadden voor Peter Mijnheer Ernest Rooman-de Moerman, en de meiskens , voor Meter de weledele Gravin de Ribaucourt.

1890

Op 22en Juni van dees jaar, om tien en voormiddag, is hier aan onze kinderen het H. Vormsel toegediend door Monseigneur Antonius Stillemans, Bisschop van Gent. zij{n} Hoogwaardigheid stapte af op het kasteel, en werd er verwelkomd door den heer Urbaan Walrave Burgemeester. Het muziekkorps, de Congregatie van O.L.V. de verschillige conferiën met hare standaarden, alle de openbare besturen haalden van daar den Doorluchtigen Kerkvoogd plechtiglijk ter Kerke in. De Edele Graaf Adolf de Ribeaucourt, Peter, en Mevrouw Agnes De Catillon weduwe van Mijnheer August Walrave, Meter, vergezelden zijne Hoogwaardigheid. Het getal vormelingen was 315; waarvan 168 mannekens, en 147 meiskens. Monseigneur vertrok van hier naar Wetteren om er ten drie ure ook het H. Sacrament des vormsels toe te dienen.

Tijdens de ambtsperiode van pastoor Aemilius Eduardus Vandendooren (1892-1898) werd niets van zijn hand m.b.t. het Vormsel in het Liber Memorialis genoteerd.

Tijdens de ambtsperiode van Karel Augustin De Schepper

1902

Anno Domini 1902, die 28a Aprilis Sacramentum Confirmationis administravit pueris atque puellis, qui annis 1899, 1900, 1901 et 1902 primam S. Communionem instituerant. Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus Van de Vijvere, (Belga), Episcopus Richimoniensis - Americae (5), loco III [ustrissimi] D[omi]ni Stillemans, Episcopi Gandavensis. Patrinus erat Dominus U. Walraeve, Burgimagister; Matrina Domina De

Wilde, nomina puerorum atque puellarum habentur in libello neo-communicantium.

(Op 28 april 1902 diende Mgr. Van de Vijvere, van Belgische afkomst en bisschop van Richmond, U.S.A., in afwezigheid van Mgr. Stillemans, bisschop van Gent, het H. Vormsel toe aan de jongens en de meisjes die in 1899, 1900, 1901 en 1902 hun eerste H. Communie deden.

Peter was de heer U. Walrave, burgemeester; meter mevrouw De Wilde. De namen van de jongens en de meisjes werden als nieuwe communicanten op een lijst genoteerd).

1906

Anno Domini 1906, die 8a Julii Sacramentum Confirmationis administravit pueris atque puellis, qui annis 1903, 1904, 1905 et 1906 primam S. Communionem, instituerant, Ill[ustrissimus] ac Rev[erendissimus] D[ominus] Stillemans, Episcopus Gandav[ensis] is.

Patrinus erat D[ominus] Ernestus Rooman d'Ertbuer (loco filii sui Julii, Burgimagistri), matrina, Domina Julii Walrave.

Nomina puerorum atque puellarum habentur in libello neo-communicantium. (Op 8 juli 1906 werd het H. Vormsel toegediend door Mgr. Stillemans, bisschop van Gent, aan de jongens en de meisjes die in 1903, 1904, 1905, 1906 hun eerste H. Communie deden.

Peter was de heer Ernest Rooman d'Ertbuer, in afwezigheid van zijn zoon Jules, burgemeester; meter was mevrouw Jules Walrave. De namen van de jongens en meisjes werden genoteerd).

1910

Anno Domini 1910, die 9a Junii Confirmationis administravit pueris atque puellis, qui annis 1907, 1908, 1909 et 1910 primam S. Communionem instituerunt, Ill[ustrissimus] ac Rev[erendissimus] D[ominus] Stillemans, Episcopus Gandavensis. Patrinus erat D[ominus] Julius Rooman d'Ertbuer, Burgimagister; Matrina Domina Myncke.

In libello neocommunicantium inveniuntur nomina confirmatorum.

(Op 9 juni 1910 diende Mgr. Stillemans, bisschop van Gent, het H. Vormsel toe aan de jongens en meisjes die hun eerste H. Communie deden in 1907, 1908, 1909 en 1910.

Peter was de heer Jules Rooman d'Ertbuer, burgemeester; meter mevrouw Myncke. De namen van de vormelingen werden genoteerd).

Volgorde voor het toedienen van het H. Vormsel in 1918.

- Maandag, 3 Juni, te 11 uren te Overmeire. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Zele, waar de vormelingen komen van Heykant en Durme. —
Nachtrust.
- Dinsdag, 4 Juni, te 10 uren te Orembergen.
te 12 " te Berlare, waar de vormelingen komen van Baarledonck. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Uytbergen. — Nachtrust te Gent.
-
- Maandag, 10 Juni, Vertrek naar St Nikolaas. — Nachtrust.
Dinsdag, 11 Juni, te St Nikolaas. — Nachtrust te Thielrode.
Woensdag, 12 Juni, te 10 uren te Thielrode.
te 12 " te Tensche, waar de vormelingen komen van Velle. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Kupelmonde. — Nachtrust.
- Donderdag, 13 Juni, te 11 uren te Steendorp. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Basel. — Nachtrust.
- Vrijdag, 14 Juni, te 11 uren te Cruybeke. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Burght. — Nachtrust.
- Zaterdag, 15 Juni, te 11 uren te Haasdonck. — Maaltijd. — Nachtrust te St Nikolaas.
Zondag, 16 Juni, te Beveren. — Maaltijd. — Nachtrust te Melsele.
- Maandag, 17 Juni, te 10 uren te Melsele.
te 12 " te Zwijndrecht. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Ste Anna. — Nachtrust te Zwijndrecht.
- Dinsdag, 18 Juni, te 11 uren te Calloo. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Nieukerken. — Nachtrust.
Terugkeer.
-
- Zondag, 23 Juni, te 11 uren te Loochrsty. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Sallelare. — Nachtrust.
- Maandag, 24 Juni, te 10 uren te Mendonck.
te 12 " te Wynckel. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Wachtebeke. — Nachtrust.
- Dinsdag, 25 Juni, te 10 uren te Overslag.
te 12 " te Krulsstraat. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Moerbeke Waas. — Nachtrust.
- Woensdag, 26 Juni, te 10 uren te Stekene, waar de vormelingen komen van Hellestraat en Klein-Sinaal.
te 12 " te Kemseke. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te St Gillis W. — Nachtrust.
- Donderdag, 27 Juni, te 10 uren te De Clinge.
te 12 " te Meerdonck. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Klieldrecht. — Nachtrust.
- Vrijdag, 28 Juni, te 10 uren te Prosperpolder.
te 12 " te Doel. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Verrebroeck. — Nachtrust te Vracepe.
- Zaterdag, 29 Juni, te 10 uren te Vracene.
te 12 " te St Pauwels. — Maaltijd. — Nachtrust te Gent.
-
- Maandag, 8 Juli, te 10 uren te Beirvelde.
te 12 " te Sevenecken. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Doorselare.
te 6 1/2 " te Dacknam. — Nachtrust te Exaarde.
- Dinsdag, 9 Juli, te 10 uren te Exaarde.
te 12 " te Sinaal. — Maaltijd.
te 4 1/2 " te Puyvelde. — Nachtrust te Sinaal.

Woensdag, 10 Juli, te 10 1/2 uren te Belcele. — Maaltijd.
 te 4 » te Ruiterskerk.
 te 6 » te Waasmunster. — Nachtrust.
 Donderdag, 11 Juli, te 10 uren te Sombeke.
 te 12 » te Elversele. -- Maaltijd.
 te 4 1/2 » te Hamme, waar de vormelingen komen van St^e Anna. — Nachtrust.
 Vrijdag, 12 Juli, te 10 uren te Zogge.
 te 12 » te Moerzeke, waar de vormelingen komen van Castel. — Maaltijd.
 Terugkeer naar Gent.

Zondag, 14 Juli, te 11 uren te Wichelen. — Maaltijd.
 te 4 » te Schoonaarde.
 te 6 » te Audegem. — Nachtrust.
 Maandag, 15 Juli, te 10 uren te Mespelare.
 te 12 » te Wleze. — Maaltijd.
 te 4 1/2 » te Denderbelle. — Nachtrust te Lebbeke.
 Dinsdag, 16 Juli, te 11 uren te Lebbeke. — Maaltijd.
 te 4 » te Opstal.
 te 6 » te Buggenhout. — Nachtrust.
 Woensdag, 17 Juli, te 11 uren te Opdorp. — Maaltijd.
 te 4 1/2 » te Bapsrode. — Nachtrust.
 Donderdag, 18 Juli, te 10 uren te Vlassenbroeck.
 te 12 » te Appels. — Maaltijd. — Nachtrust te Oent.

Maandag, 22 Juli, te 10 uren te Laarne.
 te 12 » te Calcken. — Maaltijd.
 te 4 1/2 » te Schellebelle. — Nachtrust.
 Dinsdag, 23 Juli, te 10 uren te Cherscamp.
 te 12 » te Wanzele. — Maaltijd.
 te 4 » te Smellede.
 te 6 » te Impe. — Nachtrust.
 Woensdag, 24 Juli, te 10 uren te Vlierzele.
 te 12 » te Letterhautem. — Maaltijd.
 te 4 1/2 » te St^e Lievens-Hautem — Nachtrust.
 Donderdag, 25 Juli, te 10 uren te Bavegem.
 te 12 » te Oordegem. — Maaltijd.
 te 4 » te Massenien, waar de vormelingen komen van Westrem.
 te 6 » te Gyzenzele. — Nachtrust te Gent.

Zoo er in de eene of de andere parochie een ernstig beletsel tegen deze volgorde is, dan gelieve men onverwijld Zijne Hoogw. den Bisschop hiervan kennis te geven. De geloovigen moeten op de komst van den Bisschop om het H. Vormsel toe te dienen zóó voorbereid worden dat niet alleen de vormelingen, maar ook de kinderen en de volwassenen nut zouden kunnen trekken uit de vermaningen en zegeningen. Dusvolgens zal de dag der Vorming zoo gauw mogelijk aan de parochianen bekend gemaakt worden; 's avonds vóór de Vorming zal de plechtigheid door het luiden der klokken ingeleid worden. Zijne Hoogwaardigheid de Bisschop zal aan den ingang der kerk door de geestelijkheid onvangen worden, zonder stoel, noch vóór noch na de H. Vorming.

N. B. Zijne Hoogw. de Bisschop zal binst het toedienen van het H. Vormsel *gezeten blijven*. De vormelingen, meisjes en jongens, zullen geplaatst worden derwijze dat zij *het aangesicht tot het altaar, en niet tot elkander* gekeerd hebben; er worde gezorgd dat eene genoegzame ruimte blijve tusschen de communiebank en den eersten rang der vormelingen. — De maaltijd moet zeer eenvoudig zijn.

De E.E. HH. Pastoors zullen gelieven deze voorschriften mede te deelen aan de priesters die de H. Vorming moeten bijwonen opdat alles nauwkeurig gevolgd worde. Zij worden verzocht ook te zorgen voor het voetsel der puarden en eene plaats aan te duiden voor het rijtuig van Zijne Hoogwaardigheid.

Op bevel van Zijne Doorl. Hoogwaardigheid
 Cl. LEDBOEN, Kan. Secret.

Reisweg en richtlijnen m.b.t. het toedienen van het H. Vormsel in 1918. De bezetters eisten dat de mededelingen van het bisdom aan de pastoors in het Nederlands werden opgesteld. Elk exemplaar kreeg de stempel "Geprüft" mee. In 1920 gebruikt men terug het latijn.

(Archief pastorie Laarne)

1914

Anno Domini 1914, die 18a Junii Sacramentum Confirmationis administravit pueris atque puellis, qui annis 1911, 1912, 1913 et 1914 primam (vel solemmen) S. Communionem instituerunt, Ill[ustrissi] ac Rev[erendissi]mus D[ominus] Episcopus Van Rechem.

Patrinus erat D[ominus] Myncke, Matrina D[omin]a Maria Walrave - loco D[omin]ae Matris.

In libello neocommunicantium dantur nomina (6).

(Op 18 juni 1914 diende Mgr. Van Rechem aan de jongens en de meisjes die in 1911, 1912, 1913 en 1914 hun eerste of plechtige H. Communie, het H. Vormsel toe (7). Peter was de heer Myncke; meter mevrouw Maria Walrave in afwezigheid van mevrouw haar moeder.

De namen van de nieuwe communicanten werden ingeschreven). (8)

1918

Anno Domini 1918, die 22a juli Sacramentum Confirmationis administravit pueris atque puellis, qui annis 1915-1916-1917 et 1918 solemnem S. Communionem instituerunt, Illustrissimus ac reverendissimus Episcopus E.J. Seghers; Patrinus erat Eng[elbertus] Neyt et matrina D[omicil]la Anna Myncke loco D[omi]nae Matris.

(Op 22 juli 1918 werd het H. Vormsel toegediend door Mgr. E.J. Seghers aan de jongens en de meisjes die in 1915, 1916, 1917 en 1918 hun Plechtige Communie deden. Peter was Angelbertus Neyt en meter mejuffer Anna Myncke in afwezigheid van mevrouw haar moeder).

1920

't Was maar alle vier jaren dat Z[ijne] Hoogwaardigheid het H. Vormsel kwam toedienen. Daar vele vormelingen op de fabriek werken heb ik z[ijne] H[oogwaardigheid] verzocht te willen komen vormen dees jaar. Z[ijne] H[oogwaardigheid] heeft mijne vraag ingewilligd.

Anno Domini 1920, die 7a Junii Sacramentum Confirmationis administravit

pueris atque puellis qui annis 1919 et 1920 solemnem S. Communionem instituerunt. Illustrissimus ac Reverendissimus Episcopus E.J. Seghers. Patri-nus erat D[ominu]s Pr. Myncke, et matrina D[omicil]la Maria Walrave.

(Op 7 juni 1920 werd het Vormsel toegediend door Mgr. Seghers aan de jongens en de meisjes die in 1919 en 1920 hun Plechtige Communie deden. Peter was de heer Pr. Myncke en meter mejuffer Maria Walrave).

Tijdens de ambtsperiode van pastoor Petrus Dekimpe

1924

Den 13 Juni 1924 is zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid Monseigneur Seghers het H. Vormsel alhier komen toedienen. Mijnheer Fl. de Visscher burgemeester was Peter en Madame Jules Walrave meter.

1926

Den 11 april 1926 heeft zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid Monseigneur Van Rechem het H. Vormsel toegediend in de kerk van Laerne. Mijnheer Florimond De Visscher en Madame Joseph Van de Velde waren peter en meter.

1928

Den 11 Juni 1928 heeft zijne Doorl[uchtige] Hoogwaardigheid Mgr. Coppieters alhier het H. Vormsel toegediend. Mijnheer Fl. de Visscher, burgemeester en Madame Joseph Walrave waren Peter en Meter.

1930

Den 4 oktober 1930 heeft zijn Doorl[uchtige] Hoogwaardigheid Mgr. Coppieters alhier het H. Vormsel toegediend. Mijnheer Fl. De Visscher, burgemeester en Mad[a]me Jules Walrave waren peter en meter.

1932

Den 6 Juli 1932 heeft zijne D[oorluchtige] E[xcellentie] Mgr. Coppieters het Vormsel toegediend. Mijnheer Fl. De Visscher burgemeester en M[ada]me Joseph Walrave waren peter en meter.

1934

Den 12 Juli heeft Z[ijne] D[oorluchtige] Exc[ellentie] Mgr. Coppieters het H. Vormsel toegediend en Mijnh[eer] Fl. De Visscher, burgemeester en M[ada]me

Joseph Walrave waren peter en meter.

In de geraadpleegde *Libri Memorialis* staan geen verdere gegevens vermeld over het H. Vormsel.

In de volgende "Sprokkelingen" zullen wij het hebben over merkwaardige en allerlei eenmalige gebeurtenissen.

Voetnoten

- (1) E. Balthau, L. Props en E.L. Schepens, De ontstaansgeschiedenis van de kerk van Laarne, a.h.v. de notities van pastoor Heirman, in voorbereiding.
- (2) Hulpbisschoppen krijgen veelal een oude niet meer bestaande bisschopzetel toegewezen. Zij zijn titelvoerend bisschop.
- (3) Zie noot 2. Mgr. Eugene Van Rechem was titelvoerend bisschop van Carpasië.
- (4) Wetteren-ten-Ede.
- (5) Zie Richard Weemaes, Missiewerk van Waaslanders in de USA tijdens de 19de eeuw, in: Het Land van Beveren, jg. XXXIV, nr. 4, december 1991.
- (6) Pastoor De Schepper noteerde het aantal vormelingen op het blad met de richtlijnen van het bisdom: pueri (jongens) 122 en puellae (meisjes) 124.
- (7) Onder het pontificaat van Paus Pius X werd de kindercommunie ingesteld.
- (8) Een kommunicantenlijst is bewaard gebleven. R A Beveren-Waas, kerkarchief Laarne, nr. 1, kommunicantenlijst, 1788-1824.

LAARNE, BOKKESPRONGEN EN WIJ

Roger De Bondt

Gerard nam zijn boterhammen steeds mee naar school, omdat het zo ver was. Hij mocht die 's middags opeten op een boerenhof daar vlakbij. Sylvie had hem daarom een linnen stropzakske gemaakt. Daarin zaten zijn "pulle" en zijn middageten. Dat beurzeken was dikwijls aanleiding tot woeste taferelen, want Bony en de Ruskies dreven er natuurlijk de spot mee. Er werd aan gerukt of tegen geschopt, tot wanneer Gerard zó kwaad was dat hij het als 'goedendag' ging gebruiken en er maar op los sloeg. Zodanig dat hij veel middagen, inplaats van boterhammen nog slechts een hoop brokkelingen overhield, en zijn pulle bestond meer uit blutsen dan uit vlakken. Toch bleef Gerard steeds hun gezelschap zoeken. 't Was zoals het spreekwoord zegt: "van wie men het meest gefopt wordt, daar houdt men het meest van." Wel, om terug te komen op die rammeling, Bony was er die dag in geslaagd Gerard zijn beuzeke los te rukken uit zijn hand, en spurte er mee weg. De Ruskies liepen hem voor de voeten, zodat hij geen kans kreeg om het terug te veroveren. Nu en dan deed hij wel een uitval en liep op Bony toe, maar deze was hem telkens te vlug af. Iedere keer liepen ook de Ruskies achter hem, trokken aan zijn jas, of liepen hem voor de voeten en bleven dan plots staan zodat hij tegen hen aanbotste. Totdat ze bemerkten dat Gerard kwaad werd. Dan moesten ze wel op hun tellen passen, want hij speelde zijn blokken uit en timmerde er maar op los, wààr hij hun raken kon. Bony had het zien aankomen en liep zo snel hij kon een dertigtal meter vooruit en hing het zakske toen aan de deurklink van Fiene. Drie, vier keer rukte hij hard aan de bel en liep dan gauw nog wat verder door, waar hij afwachtend bleef staan. De Ruskies liepen terug rond Gerard om hem te beletten vlug vooruit te komen... Dan aan Fienes deur gekomen, stoven ze als mussen uiteen...

Juist op 't ogenblik dat Gerard zijn zakske van de klink wou nemen, werd de deur opengerukt en had Fiene hem bij zijn kraag te stekken. De Ruskies en Bony hebben het niet afgewacht; ze waren heel vroeg op de schoolkoer die dag en hielden zich, toen ze Gerard met rode ogen en kaken zagen binnenkomen, voor alle veiligheid dicht bij de meester...

Gerard bracht gewoonlijk van tante 'Meleken' uit 't "Huis van Commerce" een tarwe- en een roggebrood mee. Na de school ging hij die halen en kreeg dan van

Melanie nog een paar spekken in zijn hand geduwd. Die moest hij altijd onverbiddelijk delen met Bony en de Ruskies, of anders was 't verkeerd! Die dag was het regenweer, doch dat was voor hen geen reden om vlugger te lopen na de school, integendeel in alle plassen moest er eens getrapt worden... Gerard was weer 't slachtoffer geweest en zat reeds rijkelijk onder de modder als hij binnentrok in 't "Huis van Commerce om zijn broden af te halen. Hij was kwaad en vastbesloten om Bony en de Ruskies, die buiten met hun neuzen tegen 't venster geplakt stonden, nu eens niets te geven. Als hij buitenkwam, liepen ze onmiddellijk met hem mee. "Wel, waar blijven de spekken?" vroeg Bony. "Ge krijgt niets meer van mij, ge zult wel leren mij gerust te laten," en heel demonstratief stopte hij een vlienderbol in zijn mond. "Zo, we krijgen niets, dat zullen we wel eens zien," spotte Bony. Meteen ritste hij de twee broden vanonder Gerard zijn arm en liep er snel mee vandoor. De Ruskies waren hem onderwijl aan 't uitlachen, maar Gerard had er geen oor naar en zette de achtervolging in. Deze had de Kasteeldreef bereikt en bleef afwachtend staan. Maar als hij Gerard als een furie op zich zag toestormen vertrouwde hij het niet meer. "Hier zie, pak ze!" riep hij hem toe en met een zwier bolde hij het roggebrood in zijn richting. Gerard was verrast, stopte bruusk en liet het brood aan zich voorbijrollen. De Ruskies waren er echter als de kippen bij en hadden het te pakken voor hij er erg in had. Toen Gerard op hen wilde afstormen bolden ze het brood terug in Bony's richting. Deze rolde onderwijl het tweede brood terug naar hen en zo speelden ze het spelletje van kat en muis met de wanhopige, woedende Gerard die zich telkens liet verleiden om de broden terug te pakken en steeds een haartje tekort schoot. Ge kunt u even voorstellen hoe die broden er na een paar rondjes uitzagen... Dan liet Gerard ineens het brood in de steek, speelde zijn klompen uit en kwam als razend op de Ruskies toegelopen die juist weer een brood opgevangen hadden. 't Werd ernst! Ze lieten 't brood vallen waar 't vallen wilde en stoven in de richting van 't dorp terug. Gerard liet ze lopen, nam zijn brood op en begon toen een achtervolging op leven en dood, Bony achterna.... Die had ook reeds in de gaten dat het nu bittere ernst was en liep wat hij kon in de richting van 't kasteel. De Ruskies die hun kameraad niet in de steek wilden laten hadden ook rechtsomkeer gemaakt en de bewoners van de kasteeldreef kregen de mooiste achtervolging van hun leven te zien. Bony liep alsof de duivel hem op de hielen zat, Gerard liep om zijn tweede brood terug te krijgen en de Ruskies liepen om hun kameraad te helpen als 't nodig bleek... Langzaam wonnen de Ruskies terrein op Gerard, maar deze scheen evenveel te winnen op Bony. Ja, Bony keek dikwijls eens achterom om de toestand in 't oog

te houden, iets wat Gerard niet deed. Uit alle macht liep hij blindelings in Bony's spoor, verbeterd en vastberaden. Nu werd de toestand kritiek. Bony voelde als 't ware Gerards adem in zijn nek, als de redding kwam.... Daar kwam een grote plas in zicht. Bony liep er recht op af en stoof er dwars doorheen.... Vóór Gerard de tijd had om uit te wijken, wierp hij hem het brood tussen de voeten. Deze struikelde en dook sierlijk, als een kunstduiker, midden in de plas...!!! Het water spatte meters in het rond en besproeide Bony en de Ruskes, die inmiddels ook op het strijdtoneel aangeland waren.. Gerard was te versuft om onmiddellijk op te staan en zijn twee broden lagen rond hem als vijf frankstukken op een korentebrood... Bony en de Ruskes stonden met hun buik in hun handen van 't lachen om de onverwachte wending van de strijd. Gerard gaf het op, hij nam zijn doorweekte broden op en zijn zakske dat als een grote blaas in de plas te drijven lag, en verdween zonder nog een woord te zeggen, trekkenend, langs 't kasteel naar huis...

Marie heeft echter bezoek gehad van tante Sylvie en buiten een duchtige schrobbering, is Bony's spaarpot er ook aan te pas gekomen. De twee broden moesten betaald worden en bovendien ... een gebroken brilleglas. Dat hadden ze zelfs niet gezien, maar bij 't vallen was Gerards zóveelste bril weer eens aan stukken....

*

* *

De Ruskie's moesten die dag hooi gaan keren in de «viergemete» en Bony trok met hen mee. 't Was weer snikheet en er hingen donderkoppen in de lucht. De zwaluwen scheerden laag over 't akkerland teken van naderend onweer. «Moet je daarachter nog iets doen?» vroeg Bony aan de Rus. «Neen, of liever ja, vader heeft gevraagd om de bramen langs de graskant af te kappen nu ze goed droog staan,» zei deze. «Moet dat weeral vandaag, nu het zo schoon weer is om eens te zwemmen in de kasteelwal.» Bony schopte nijdig in een graszode zodat het gras hun om de oren stoof. «Ja, gij moet nooit iets doen hé,» zei de Rus, «gij kunt het wel gemakkelijk zeggen.» «Maar ik help jullie toch altijd mee, om rapper gedaan te hebben,» wedervoer Bony. «Da's waar, maar als vader zegt, bramen afdoen, dan kan ik er niet aan uit.» Dat wist de Rus wel. Cesar Clinckhout kon goed de zon in 't water zien schijnen en niemand moest bij hem aankloppen om te komen klagen over zijn jongens. Dat pakte niet, want ze konden hard werken en dat ze nadien hun «duvel» eens loslieten vond hij meer dan normaal. «'k Ben ook jong geweest,» zei hij dan, «en 't is al lang genoeg werken.» Maar als hij

hun een werk opdroeg dan moest het ook af zijn, daarvoor kende hij geen pardon. De Ruskie's hadden dan ook al dikwijls kennis gemaakt met de knuppel die naast de open haard stond en waarmee Prudence, hun moeder, normaal in de ketel met de «beestenpatatten» roerde. Dat wist Bony eveneens en daarom probeerde hij maar niet aan te dringen om de bramen te laten groeien en toch maar te gaan zwemmen. Dus hielp hij hen eerst mee om het hooi te keren en als ze een uurtje later klaar waren, gingen ze samen een kwartiertje schaften. De Ruskie's hadden hun boterhammen meegekregen en een kan koffie en deelden broederlijk met Bony. Dat was vaste traditie en Prudence zorgde ervoor, als Bony er was, dat er een smoutboterham meer in hun pakske zat. «Maar,» vroeg Bony ineens, «waarom verbrand ge die bramen niet? Dat zou toch veel vlugger gaan en we konden misschien toch nog gaan zwemmen.» «Jamaar,» vraagt Richard, de kleinste van de tweeling, «zou dat niet gevaarlijk zijn?» «Waarom? Als we er bij blijven zien we toch waar het vuur naartoe gaat en kunnen we het uitkloppen als het op het land zou komen.» «Daar is iets van,» zei de Rus, «we kunnen het proberen, en we slaan het uit als het niet gaat hé! Maar..,» vervolgde hij beteuterd, «ik heb geen stekskens.» «Ikke wel, en nog iets meer,» lachte Bony en haalde een doosje lucifers en twee misvormde sigaretten uit zijn broekzak. «Voila, elk een halve, die roken we eerst op!» Triomfankelijk zaten ze in een cirkel, elk met hun stompke, te trekken en te blazen. Wanneer hun peukje opgerookt was, wipten ze overeind en liepen samen de meers af, om naar de bramen te gaan kijken... 't Waren er veel en ze groeiden er kris-kras door mekaar, over de ganze lengte van de grachtkant, die de scheiding vormde tussen boer Clinckhout zijn akker en een hooimeers van Clercksen, de boer van een buurhofstede. Alles stond poederdroog, zelfs het niet gemaaide gras was hooi geworden. In de kant zouden de bramen inderdaad gemakkelijk vuur vatten. Ruskie probeerde met zijn sikkkel om enkele bramen af te kappen, maar zó droog viel het werkelijk niet mee op die wijze. «We zullen het maar riskeren hé,» zei hij tegen Bony, «maar eerst gaan we ons takken gereed maken om het te kunnen uitkloppen als het te ver naar de akker toeloopt. «Elk brak zich een tak goed van bladeren voorzien en vervolgens gingen ze zich opstellen langs de graskant. Bony haalde met een plechtig gebaar zijn stekskes boven en stak het vlammetje tegen een droge graszode. Knetterend sloeg een heldere vlam hoog op en de likkende tongetjes liepen snel verder naar de gracht toe. Het ging goed, zeer goed zelfs, krakend brandden de bramen op en steeds liep het vuur verder. Telkens het neiging vertoonde om in de richting van de akker te komen, sloegen zeer woest op los en trappelden met de voeten de laatste vlammetjes dood... Hoe

het eigenlijk gebeurd is hebben ze nooit geweten. De gracht was tamelijk breed, maar op een bepaald ogenblik sloegen ineens, langs de overzijde, bij de hooimeers van Clercksen, de vlammen hoog op en kropen spetterend de gracht uit in de richting van het droge hooi.

Wordt vervolgd als 't past

Honderd bewogen jaren uit de geschiedenis van de kerk van Kalken (ca. 1550-1650), verschenen in Castellum, jg. VIII, nr. 3, september 1991.

Gelieve bij figuur 1 te noteren dat de muur van de pastorie uit 1866 dateert. De aangekondigde inventaris van de kunstschaten uit de Sint-Denijskerk verschijnt in **december 1992**. Met onze excuses.

Gift aan het slot

Onze oprechte dank gaat uit naar architect Paul Eeckhout voor het schenken van een aantal oude, originele foto's en documentatie m.b.t. het slot en foto's genomen tijdens de eerste restauratieperiode onder zijn leiding. Tevens bezorgde hij ons enkele originele smeedijzeren deurbesluitingen en -sloten die wellicht tijdens deze tweede restauratieperiode kunnen van pas komen.

P.d.P.

Provincie Oost-Vlaanderen - Dienst Kunstpatrimonium

In de reeks Kleine Kultuurgidsen werd een gids gewijd aan "Lodewijkstijlen en Oostvlaamse architectuur". Het is een staalkaart van Lodewijk XIV-, Lodewijk XV, en Lodewijk XVI-stijlen die in de 18de eeuw de burgerlijke architectuur in Vlaanderen beheersten. Gekende Gentse hotels van Oombergen, Falligan e.a. komen samen aan bod.

Het gemeentehuis van Laarne is een van die gebouwen. De tekst werd verzorgd door de voorzitter van de heemkring.

Deze gids kan bekomen worden door overschrijving van 100 fr.* op rekening van Castellum 393-0430850-65 met vermelding "Lodewijkstijlen".

* Voor niet leden bedraagt de prijs 120 fr.

Mooi eindejaarsgeschenk!

"LAARNE HERZIEN"

een uniek kijkboek.

Te koop in de plaatselijke boekhandel.

Castellum

Driemaandelijks tijdschrift van
De Vrienden van het Slot van Laarne en de
Geschied- en Heemkundige Kring voor Kalken en Laarne

Verantw. Uitg. Erik Schepens
Eekhoekstraat 5
9270 Laarne

Dienst wettelijk depot nr. B.D. 40.652

Oplage: 825 exemplaren

Omslagfoto: Erekoer en slotgracht omstreeks 1900.

INHOUD

- Samenstelling bestuur en mededelingen 1
 - Berlaarse doodbeeldekes en rouwgebruiken (boekbespreking) 4
 - Azalea's in het slot van Laarne 5
 Cesar De Wilde
 - Pachtcontract voor de hof van het kasteel, 1797 6
 Erik L. Schepens
 - Bloemisten in Laarne, eind 19de - eerste helft 20ste eeuw 11
 André Van De Sompel
 - De laatste kerkbaljuw van Laarne 24
 Roger De Bondt
 - Sprokkelingen (I) uit de Libri memorialis van de St.-Macharius
 parochie van Laarne 27
 Erik L. Schepens
 - Laarne, bokkesprongen en wij 38
 Roger De Bondt.
-

De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdrage.

Teksten mogen worden overgenomen mits vermelding van de bron en van de auteur, en het toezenden van een exemplaar.
